

BOSNA I HERCEGOVINA
BRČKO DISTRIKT BiH
OSNOVNI SUD BRČKO DISTRIKTA BiH
BROJ: 96 0 P 122884 19 P
Brčko, 08.05.2023.godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BiH !

Osnovni sud Brčko distrikta BiH, po sudiji Obradović Aleksandri, u pravnoj stvari tužioca D.Đ.1 iz B., zastupan po punomoćniku Vuković Dragani, advokatu iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikt BiH, protiv tuženih D.Đ.2 i P.Đ.1 iz B., zastupani po punomoćniku Oparnica Draganu, advokatu iz Brčkog, radi utvrđenja, nakon usmene, javne i glavne rasprave, održane dana 08.05.2023.godine, u prisustvu stranaka i njihovih punomoćnika, donio je sljedeću

P R E S U D U

I ODBIJA SE kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca kojim je traženo da se utvrdi da je ništavo rješenje o nasljeđivanju broj sudskog spisa 96 0 O 120673 19 O broj spisa notara UPP-11/2019 od 11.03.2019.godine, pravosnažno 11.03.2019.godine, doneseno od strane notara Jasmine Durmić-Mašić, te se nalaže brisanje zemljišno knjžnog stanja u ZK ul. broj 486 KO P., nastalog na osnovu navedenog rješenja o nasljeđivanju, broj sudskog spisa 96 0 O 120673 19 O broj spisa notara UPP-11/2019 od 11.03.2019.godine pravosnažno 11.03.2019.godine.

II UTVRĐUJE SE da je pismeni testament pred svjedocima zavještaoca M.Đ.1 iz P. sačinjen od strane notara Pajić Miodraga iz Brčkog broj OPU-1438/14 od 22.07.2014.godine NIŠTAV U DIJELU kojim je raspolagano $\frac{1}{4}$ imovine D.Đ.3.

III Protivtužbeni zahtjev se preko dosuđenog ODBIJA.

IV UTVRĐUJE SE da je ostavilac, M.Đ.1 iz B., pismenim testamentom pred svjedocima OPU -1438/14 od 22.07.2014.godine povrijedio nužni dio protivtužilaca D.Đ.2 i P.Đ.1, tako što je istim raspolagao preko granice raspoloživog dijela, pa se vrši redukcija ovog testamta tako da protivtuženicom D.Đ.2 iz B. i P.Đ.1 iz B., na ime nužnog dijela pripada dio od po $\frac{1}{8}$ na nekretnini označenoj kao k.č. broj 343 „Okućnica“ njiva 5 klase u površini od 168m², k.č. broj 1054 „Podkućnica“ dvorište u površini od 500m², njiva pete klase u površini od 410m², prizemna stambena zgrada 1 - bez građevinske dozvole u površini od 78m², upisana u ZK ul. broj 486 KO P., što je tužilac - protivtuženi D.Đ.1 dužan priznati i trpeti da se protivužnici D.Đ.2. iz B.,

i P.Đ.1 iz B., upišu u ZK ul. broj 486 KO P. kao suvlansici navedene nekretnine sa suvlasničkim dijelom od 1/6, kao i da dozvoli fizičku i civilnu diobu istih nekretnina radi realizovanja od strane protivtužilaca, njihovo svojinsko pravo na predmetnim nekretninama, sve u roku od 30 dana od prijema presude.

V Protivužbeni zahtjev tuženih- protivtužilaca preko dosuđenog SE ODBIJA.

VI UTVRĐUJE SE da je tužilac D.Đ.1 sin M.Đ.1 i majke M.Đ.2 po osnovu pismenog testamenta pred svjedocima OPU- 1438/14 od 22.07.2014.godine sačinjen od strane notara Pajić Midoraga, iza pokojnog M.Đ.1 vlasnik nekretnina sa dijelom od 1/2 upisanim u ZK ul. broj 486 KO P. označene kao k.č. broj 343 „Okućnica“ njiva 5. Klase u površini od 168m², k.č. broj 1054 „Podkućnica“ dvorište u površini od 500m², njiva 5 klase u površini od 410m², prizemna stambena zgrada 1 – bez građevinske dozvole u površini od 78m², a što su tuženi D.Đ.2 sin M.Đ.1. i P.Đ.1 sin M.Đ.1 dužni priznati i trpjeti da se tužilac D.Đ.1 upiše u ZK ul. broj 486 KO P., kao vlasnik na navedenim nekretninama sa 1/2, a sve u roku od 30 dana po prijemu presude.

VII Tužbeni zahtjev se preko dosuđenog ODBIJA.

VIII Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Tužilac je putem svog zakonskog zastupnika i punomoćnika dana 11.04.2019. godine ovom sudu podnio tužbu protiv tuženih, a radi utvrđenja.

U tužbi je naveo da je sin pokojnog M.Đ.1, rođen u vanbračnoj zajednici M.Đ.2 i M.Đ. i da je živio u istom domaćinstvu sa M.Đ.2 i M.Đ.1, te sinom M.Đ.1 iz prvog braka D.Đ.2, dok je P.Đ.1, takođe sin iz prvog braka M.Đ.1, živio u B., ali na drugoj adresi. Naveo je da je 11.03.2019.godine proveden ostavinski postupak iza umrlog M.Đ.1 pred notarom Durmić Mašić Jasminkom i da je donešeno rješenje kojim su tuženi oglašeni jedinim nasljednicima iza M.Đ.1, iako je M.Đ.1 za života sačinio testament kod notara Pajić Miodraga, kojim je svu svoju imovinu ostavio ovdje tužiocu, a koja imovina je bila predmet nasljeđivanja u ostavinskom postupku kod notara Durmić Mašić Jasminke. Navodeći da je tužilac jedini i isključivi vlasnik nekretnina koje su navedene u pismenom testamentu pred svjedocima OPU 1438/14 od 22.07.2014.godine, kod ovog suda je podnio tužbu kojom predlaže da sud nakon provedenog postupka donese presudu kojom će to i utvrditi.

Podneskom od 03.02.2021.godine tužilac je preko punomoćnika, a nakon vještačenja po vještaku geodetske struke konačno opredijelio tužbeni zahtjev tako što je tražio da se prvenstveno utvrdi da je ništavo rješenje o nasljeđivanju broj 96 0 O 102763 19 – UPP 11/2019 od 11.03.2019.godine, a zatim da se utvrdi da je i jedini i isključivi vlasnik na spornim nekretninama i da je to svoje

pravo vlasništva stekao po osnovu pismenog testamenta pred svjedocima OPU-1438/14 od 22.07.2014.godine.

Tokom postupka, kao i u završnom izlaganju je njegov punomoćnik ostala kod navoda tužbe i tužbenog zahtjeva, ističući i to da je tokom postupka dokazana osnovanost tužbenog zahtjeva, te istakla i to da su tuženi proveli ostavinski postupak iza njihovog umrlog oca M.Đ.1, kod notara Jasminke Durmić Mašić, te da su u tom ostavinskom postupku izdejstvovali rješenje o nasljeđivanju, a da u smrtnici i kod notara prilikom utvrđivanja ko su nasljednici nisu prikazali da imaju i brata D.Đ.1, pa da je, na osnovu takvih podataka, koji su neistinito prikazali, donešeno rješenje o nasljeđivanju „gdje su oni izdejstvovali upis sebe u zemljišne knjige“. Kada je mlđb. D.Đ.1 saznao da je proveden ostavinski postupak, a da on nije pozvan kao jedan od nasljednika bio je prinuđen da pokrene ovaj postupak jer je postojao i testament OPU-1438/14 kojim je njegov otac svu imovinu ostavio svom najmlađem sinu mlđb. D.Đ.1.

U odnosu na protivtužbu tuženih istakli su prigovore zastarjelost i prava na traženje poništenja testamenta zbog proteka roka na osnovu člana 68 Zakona o nasljeđivanju, te da je D.Đ.2 nedostojan da naslijedi imovinu iza oca M.Đ.1, propisano članom 163 Zakona o nasljeđivanju Brčko distrikta Bi, iz razloga što je bio u stalnom konfliktu sa ocem i što postoji i presuda Osnovnog suda od 10.10.2006. godine kada je D.Đ.2 izvršio nasilje u porodici nad ocem svojim M.Đ.1 i oni su od tada 2006.godine bili u izuzetno lošim odnosima. Navela je da su V.L., kao testamentarni svjedok, kao i R.S., a i sam notar Pajić Miodrag, potvrdili da je pokojni M.Đ.1 želio da ostavi imovinu svom najmlađem sinu D.Đ.1, na šta ga je i upozorio Pajić Miodrag.

Navodi da sudska nagodba i tvrdnja tuženih „da oni imaju određeni dio da ima njihova majka“, nema nikakav pravni značaj u ovom postupku, jer sudska nagodba nije nigdje provedena, nije provedena u gruntovnici, da nije nikakav zahtjev postavljen u pogledu izdvajanja njenog dijela iz imovine, da bi ona izdvojila svoj dio, pa predlaže da se tužbeni zahtjev tužioca, kako je opredijeljen podneskom od 03.02.2021.godine, usvoji, a da se protivtužbeni zahtjev odbije u cjelosti kao neosnovan, te da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.

U odgovoru na tužbu tuženi su osporili u cjelosti navode tužbe i postavljeni tužbeni zahtjev, ističući prije svega da je testament, na kojem zasniva svoje tužbeno traženje tužilac, ništav, jer je protivan zakonskim propisima, konkretno odredbom člana 66 stav 2 i 67 stav 1 Zakona o nasljeđivanju BD BiH, odnosno da ostavilac u trenutku sačinjavanja navedenog testamenta nije bio sposoban za rasuđivanje. Osim toga ističu i da je predmetni testament ništav i iz razloga što je ostavilac testamentom raspolagao i dijelom imovine koja nije u njegovom vlasništvu, već u vlasništvu njegove bivše supruge, a majke tuženih, navodeći da je kod istog suda 1996.godine, po tužbi majke tuženih, vođen postupak za utvrđivanje i podjelu bračne tekovine i zaključeno sudsko poravnanje na osnovu kojeg je priznato pravo vlasništva na predmetnim nekretninama

D.Đ.3 sa dijelom $\frac{1}{4}$, pa predlažu da sud tužbeni zahtjev tužioca odbije kao neosnovan.

Tuženi su postavili i protivtužbeni zahtjev kojim predlažu da sud donese presudu kojom će utvrditi da je pismeni testament pred svjedocima broj OPU 1438/14 od 22.07.2014.godine ništav, a opredijelili su i eventualni tužbeni zahtjev u slučaju da sud nađe da je glavni tužbeni zahtjev neosnovan, da se utvrdi da je ostavilac M.Đ.1 istim testamentom povrijedio nužni nasljedni dio tuženih D.Đ.2 i P.Đ.1.

U završnom izlaganju je njihov punomoćnik ostao kod navoda iz oodgovora na tužbu i protivtužbenog zahtjeva, te naveo i to da je iz provedenih dokaza nesporno, „iako vještak neuropsihijatar nije potvrdio činjenicu da je pravni prednik parničnih stranaka M.Đ.1 bio nesposoban za rasuđivanje u vrijeme sačinjavanja testameta, zaista to i bio“, jer je u postupku koji je vođen pred Osnovnim sudom u Brčkom, zaključio sudsko poravnanje, kojim se saglasio i priznao da je udio majke tuženih u sticanju nekretnina, koje su bile predmet testameta, od $\frac{1}{4}$ dijela, a da se radi o istim nekretninama koje su predmet testameta, kao i nekretninama koje su predmet sudskog poravnjanja, da to proizilazi iz nalaza vještaka geodetske struke, i koji je potvrdio da se radi o idealnom dijelu i nekretninama koje su zapravo obuhvaćene testamentom. Navodi da sudsku nagodbu nije bilo potrebno ni provoditi s obzirom na to da sticanje u toku braka predstavlja sticanje prava vlasništva po sili zakona (*ex lege*) i kao takvo se ne stiče upisom u zemljišnu knjigu, nego po sili zakona. Iz tih razloga, da je otac parničnih stranaka raspolažući dva puta istom imovinom, kako testamentom tako i svojom izjavom i saglasnošću u sudskom postupku, koji je vođen pod brojem P-39/96-I, proizilazi da nije bio sposoban za rasuđivanje.

Dalje ističe da vještak neuropsihijatar, o činjenici sposobnosti, odnosno nesposobnosti za rasuđivanje oca parničnih stranaka se nije mogao izjasniti, s obzirom na to da u vrijeme sačinjavanja nalaza i mišljenja otac parničih stranaka nije bio živ, pa vještak nije raspolagao određenom dokumentacijom i da je s tim u vezi vještak naveo da se može uzeti da je bio sposoban za rasuđivanje, jer ne postoje drugi dokazi koji bi ukazivali da nije bio sposoban, što bi bio jedan od razloga na kojima zasnivaju svoj zahtjev za utvrđenje ništavosti i smatraju da su ga kroz materijalnu dokumentaciju i dokazali. Kao drugi razlog navode činjenicu da je otac tužioca i tuženih raspolagao imovinom koja ne predstavlja njegovu imovinu, što, po mišljenju tuženih, predmetni testament, shodno odredbi člana 66 stav 2 i odredbe člana 67 stav 1 Zakona o nasljeđivanju, čini ništavim, jer je testator raspolagao imovinom koja nije njegova.

Nadalje ističe da je predmetnim testametnom povrijeđen nužni nasljedni dio tuženih, s obzirom na to da je tokom postupka utvrđeno da pravni prednik tužioca i tuženih kao testator nije posjedovao drugu imovinu, te da je, raspolaganjem predmetnom imovinom putem predmetnog testameta, povrijedio nužni nasljedni dio tuženih, koji iznosi $\frac{1}{2}$ zakonskog nasljednog dijela tj. u ovom slučaju s obzirom na to da je pravni prednik tuženih imao 3 nasljednika i to D.Đ.1, ovdje tužioca, i 1. i 2. tuženih, pa bi nužni nasljedni dio iznosio $\frac{1}{6}$ idealnog dijela na predmetnoj nekretnini.

Shodno tome predlaže da sud tužbeni zahtjev tužioca odbije kao neosnovan, a usvoji protivtužbeni zahtjev tuženih-protivtužilaca.

Troškove postupka traže.

Tužilac je u odgovoru na protivtužbu, lično i preko punomoćnika, osporio protivtužbeni zahtjev, kako osnovni tako i eventualni, ističući da pobijani testament nije ništav, jer je notar prije svega konstatovao da je zavještalc sposoban za rasuđivanje i da je razumio upozorenja notara koji se odnose na odredbe Zakona o nasljeđivanju i testamentarno raspolaganje, da je zavještalc izjavio da zna da čita i piše i da je pri punoj svijesti i slobodnom voljom raspolagao svojom imovinom i svoju imovinu navedenim testamentom ostavio svom sinu D.Đ.1. Naveli su da su neosnovani navodi protivtužbe da ostavilac u vrijeme sačinjavanja pobijanog testameta nije bio sposoban za rasuđivanje, jer medicinska dokumentacija potiče iz perioda nakon sačinjavanja testameta. Nadalje ističu i prigovor zastarjelosti prava na traženje poništaja testameta navodeći da su tuženi znali za postojanje svog polubrata u vrijeme kada su pokrenuli ostavinski postupak kod notara iza umrlgo M.Đ.1, ali da su prikrili činjenicu da postoji još jedan nasljednik. Nadalje navode da su netačni navodi iz protivtužbe da je ostavilac M.Đ.1 raspolagao dijelom imovine koja je u vlasništvu njegove bivše supruge iz razloga što je M.Đ.1 tim dijelom izmirio tužene, jer je D.Đ.2 dao dio na kojem je sagrađen objekat u kome on sada živi, a u istom je dvorištu. Nadalje osporavaju pravo tuženih na nužni nasljedni dio ističući da je D.Đ.2 stalno bio u fizičkom i verbalnom sukobu sa M.Đ.1 i prije sačinjavanja pismenog testameta, da se tuženi D.Đ.2 ogriješio prema M.Đ.1, jer je počinio prema istom krivično djelo nasilje u porodici, kojom prilikom je M.Đ.1 nanio lake tjelesne povrede za koje djelo je oglašen krivim i osuđen pravosnažnom presudom ovog suda broj 096-0-K-06-000227 od 10.10.2006.godine, pa da radi svega tuženi D.Đ.2 nije dostojan da naslijedi imovinu ili da dobije „bilo šta“ po osnovu testameta iza M.Đ.1.

Radi svega predlaže da sud protivtužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

U dokaznom postupku saslušani su tužilac i tuženi kao parnične strnake, saslušani svjedoci J.Đ., M.Đ.2, Pajić Miodrag, R.S., V.L., M.Đ.3, S.P., J.P., D.N., S.I., S.V., R.Đ. i V.Đ., proveden uviđaj na licu mjesta uz sudjelovanje vještaka geodetske struke Savić Borke i građevinske struke Novaković Gorana, sasluđani su vještaci, proveden dokaz po vještaku neuropsihijatru Grubač Olegu, saslušan je vještak, te čitanje materijalne dokumentacije i to : Izvod iz matične knjige rođenih broj 12-000002-13172/2019.godine od 10.04.2019.godine za D.Đ.1, Izvod iz matične knjige rođenih broj 12-000002-2600/2019 od 10.04.2019.godine za M.Đ.1, Izvod iz matične knjige umrlih broj 12-000002-50/2019 od 03.01.2019.godine za umrlgo M.Đ., Izvod iz matične knjige rođenih broj 12-000002-5142/2019 od 11.02.2019.godine za D.Đ.2, Izvod iz matične knjige rođenih broj 12-000002-5143/2019 od 11.02.2019.godine za P.Đ.1, zapisnik od notara Jasminke Durmić-Mašić broj spisa UPP- 11/2019 od 11.03.2019.godine, broj sudskog spisa 96 0 O 120673 19 O, Smrtovnica na ime M.Đ.1 broj 12-000002-8/19 od 11.01.2019.godine, rješenje o nasljeđivanju

notara Jasminke Durmić Mašić 96 0 O 120673 19 O broj spisa UPP-111/2019 od 11.03.2019.godine, pismeni Testament pred svjedocima sačinjen kod notara Pajić Miodraga OPU-1438/14 od 22.07.2014.godine, ZK Izvod za ZK ul. broj 486 KO P. od 28.03.2019.godine, kopija kastarstskog plana od 29.03.2019.godine, zapisnik sa uviđaja sa lica mjesta, presuda Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj 096-0-K-06-000227 od 10.10.2006.godine, zapisnik o prikupljanju izjave M.Đ.1 02-230-481/06 od 25.05.2006.godine, nalaz i mišljenje specijaliste ambulantni broj 3217/06 od 24.06.2006.godine za M.Đ.1, Specijalistički nalaz psihijatra dr. S.R. JZU Zdravstveni centar Brčko od 19.03.2015.godine, nalaz prof. dr. Medicine E.M., Centar za srce BiH Tuzla od 14.10.2014.godine, sudskog poravnanje Osnovnog suda Brčko broj P-39/96-I od 09.10.1996.godine, nalaz i mišljenje vještaka Borke Savić od 25.11.2020.godine, nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra Oleg Grubača od 11.06.2021.godine, nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke Gorana Novaković od 16.03.2021.godine, pa je na osnovu tako provedenog dokaznog postupka utvrđeno sljedeće činjenično stanje:

Tužilac je u svom iskazu naveo da je sin M.Đ.1, sa kojim je živio nakon rođenja, a osim oca i sa majkom, bratom P.Đ.2 i sestrom J.Đ., u kući koja je sada predmet tužbe, sve do 2017.godine kada ih je D.Đ.2 istjerao, a otac je ostao da živi u toj kući. Naveo je da ga D.Đ.2 „nikada nije volio“, da je otac umro prije nove 2018.godine u staračkom domu „Duga“, u kojem je bio 15 dana prije smrti. Naveo je da su njegova majka M.Đ.2 i otac od 2003.godine bili u vanbračnoj zajednici, da ih je 2006.godine D.Đ.2 istukao (njega i oca), a majku i njega istjerao, te su zvali i Policiju. Naveo je da je otac njemu ostavio tu kuću da ga obezbijedi, da je testament sačinjen kod notara Pajić Midoraga, gdje su bila i dva svjedoka i da mu je rekao 2016.godine da je sačinio testament. Nisu ga zvali na ostavinski postupak, već su o tome saznali preko facebook-a i tada je majka otišla u Centar za socijalni rad i kod notara, pa u sud gdje su potvrdili da je „kuća prešla na D.Đ.2“. Naveo je da je otac govorio da želi njemu da ostavi kuću, jer ga je „jedini on slušao“. Otac je bio bolestan i imao je problema sa srcem, a prije operacije je napisao testament. Naveo je da je tuženi P.Đ.1 otišao iz kuće davno i nije bio u kontaktu sa ocem. Prije smrti otac je bio u staračkom domu, gdje ga je D.Đ.2 smjestio i „izganjao“ da se plaća od njegove penzije. Nakon što su on i majka napustili kuću, otac je bio još jednu godinu u toj kući, a majka je dolazila i čistila i prala, a on je odlazio u prodavnicu kad treba, dok je D.Đ.2 slao svoju ženu V.Đ. da pomaže ocu. Prije nego što će otac otići u dom gubio je svijest kada je izašao iz bolnice, prije nije imao epi napade. Testament je napisao prije bolnice, jer se bojao da neće preživjeti. D.Đ.2 je imao jednu sobu i dogradio je još jednu. Prije njih je otac živio sa svojom ženom D.Đ.3, majkom tuženih. Nije mu govorio da je tu kuću sa nekim gradio, odnosno da još neko ima pravo na tu imovinu.

Tuženi D.Đ.2 je u iskazu naveo da živi u spornom objektu, koji je naslijedio iza oca, da su živjeli u staroj kući od ćerpića, da su otac i majka gradili tu kuću 1986-1987.godine i on je to radio sa svojom firmom, tu su živjeli svi i otac i majka i brat i on. Naveo je da se 1992.godine brat oženio i da ga je otac

istjerao iz kuće, a 1996.godine su se roditelji razveli, pa je on sa majkom otišao od kuće i živjeli su kod njene rodice, a 2001.godine i on se oženio. Naveo je da ih je otac cijeli život maltretirao, da je živio u toj jednoj sobi sa svojom porodicom i da je pitao oca da mu da potkrovlje da živi sa porodicom, a 2004.godine je majka tužioca živjela sa njegovim ocem. Naveo je da je kuća izgrađena do razvoda braka njegovih roditelja i to dimenzija 9x8m pod pločom-prizemlje, a da je on podigao potkrovlje 1997.godine, a poslije su mu prijatelji dogradili još jednu sobu kad su se njegovi roditelji razveli. Otac je operisao srce 2015.godine, a tužilac i njegova majka su ga napustili 2014.godine, čim je otac napisao testament. Naveo je da su u kući živjeli D.Đ.1, njegova majka M.Đ.2 i sin i kćerka M.Đ.2 iz prvog braka, a on je živio iza, „dok su oni koristili sve ostalo“. D.Đ.1 i njegova majka su otišli 2014.godine, a o ocu su se brinuli on i njegova supruga. Nije znao za testament. Naveo je da mu je 2018.godine doktor rekao da otac ima poremećaj ličnosti sa sumanutim idejama, a pravio je probleme i 2014.godine kada je operisao srce. 2018.godine je bio u domu i zvali su ga iz doma jer je pravio „haos“, a iste godine je bio u bolnici gdje je „takođe pravio haos“, pa ga je doveo kući, „šećer ga je pojeo“, pa se onda dogovorio sa Staračkim domom „Duga“ da ga prime. Naveo je da je otac 2014.godine bio u bolnici zbog problema sa srcem, a neuropsihijatar mu je rekao da otac „nije sav svoj“. Naveo je da ima krivična presuda i da nisu bili u dobrim odnosima 4-5 godina, ali da su se odnosi od 2010.godine popravili. Njegova majka je poslije razvoda živjela sa njegovim bratom, gdje živi i danas.

Na upit punomoćnika tužioca odgovorio je do 1992.godine kuća bila izgrađena pod ploču, dvije sobe i kuhinja, gdje su živjeli on, brat, majka i otac, a brat je otišao krajem 1992.godine. Do 1996.godine su živjeli majka, otac i on, dok ga nije istjerao, 1996.godine se roditelji razvode i u kući ostaje otac, a on i majka idu kod njenog rođaka u ljetnu kuhinju. 2001.godine se oženio i došao u jednu sobu u toj kući, a u ostatku kuće je živio otac, a majka tužioca M.Đ.2 dolazi 2003.godine, bila je trudna i dovodi svojih dvoje djece i oni žive u ostatku kuće (jedna soba i kuhinja), a D.Đ.1 se rodio 2004.godine. Nakon smrti oca ga je sahranio. Za testament ne zna, niti je znao da je tužilac sin njegovog oca i sumnja u to.

Dalje na upit punomoćnika tužioca naveo je da je 1997.godine on podigao potkrovlje, radio je u „Zanatu“ i on i otac su bili u dobrim odnosima, otac je dobio donaciju, ali nije imao para da plati majstore, pa je on dogovorio sa tadašnjim svojim direktorom da izgrade „to što je dobio donaciju2.

Tuženi P.Đ.1 je u iskazu naveo da je živio sa svojim ocem, majkom i bratom do 1993.godine u P., kada se odselio zbog nasilnog ponašanja oca prema njemu i prema majci (oženio se 1992.godine). Sa bratom je uvijek bio u kontaktu i posjećivao ga, a i oca je posjećivao do 2001.godine. Iako je i tada bilo perioda kada je bio nasilan prema majci. Majka i otac su se razveli, a M.Đ.2 je bila udata za očevog rođaka i, kada je čuo da je počela da živi sa njegovim ocem, prestao je kontaktirati. Nije znao da mu je D.Đ.1 sin, ali „oni su to krili, jer je bila sramota u porodici“, to je saznao kada je ovaj postupak pokrenut, tada je

saznao i za testament. O ocu su se brinuli D.Đ.2 i njegova supruga V.Đ. Kada je 2014.godine otac operisao srce, tada je saznao da je bolestan.

Na upit punomoćnika tužioca odgovorio je da su se otac i majka razilazili više puta, da ju je otac istjerivao, a zvanično su se razveli 1997. godine. Dolazio je bratu, baba i deda su živjeli u istom dvorištu, samo u drugoj kući, a M.Đ.2 je dolazila kod babe i dede, a kada je djed umro, počela je da živi sa njihovim ocem. Nije oca pitao da li je D.Đ.1 njegov sin, jer od 2001.godine nikada sa ocem direktno nije kontaktirao i kao otac ga je priznao 2014.godine, pa na ostavinskoj raspravi nije znao da je D.Đ.1 njegov priznati sin. Brat je prijavio smrtnovicu, ni on nije znao „da je D.Đ.1 priznat“. Naveo je da od 2002.godine nije kontaktirao sa ocem, od kad se brat oženio. Čuo je da se „desilo neko nasilje“ 2006.godine, nije mu D.Đ.2 ništa pričao. Od 2002.godine oca nije pomagao ni materijalno, ni moralno, dok D.Đ.2 jeste. U jednom periodu poslije tog događaja D.Đ.2 i otac nisu bili u dobrim odnosima, poslije jesu, naročito prije smrti oca. Naveo je i to da su se u kuću uselili krajem 1980.godine. Kuća je bila pod krov privremeno, završena je tek 1997.godine, kada je D.Đ.2 sa svojom firmom završio. Otac nema druge imovine osim ove. Naveo je da kada je dolazio bratu da je dolazio kroz rođakovo dvorište, jer je otac dobacivao, vrijeđao ga, bio agresivan, njegovog sina nikada nije vidio, izbjegavao ga je da ne bi bilo konflikata, a takav je bio i prema D.Đ.1 i M.Đ.2 djeci P. i J.Đ.

Svjedok J.Đ., polusestra tužioca je u iskazu navela da je sa majkom i bratom D.Đ.1 živjela u P., da je njen otac umro 2003.godine, a majka zasnovala vanbračnu zajednicu sa M.Đ.1 i živjela sa njim, a D.Đ.1 je rođen 2004.godine, pa su onda svi zajedno živjeli u toj kući. D.Đ.2 je živio u dijelu kuće iza, koji je dio njegove majke što je dobila poslije razvoda. M.Đ.1 je bio zadnjih godina bolestan (šećer, srce) bio je razuman, ali je pred smrt „počeo da se gubi“. P.Đ.1 je dolazio, ali nije dolazio kod oca, nego kod brata. Kako se otac oženio njenom majkom, P.Đ.1 je otišao i nije dolazio. Navela je da se D.Đ.2 svađao sa ženom, da je M.Đ.1 reagovao, pa je D.Đ.2 tada nasrnuo stolicom i tražio nož, pa je M.Đ.1 zvao Policiju, a njenu majku je odgurnuo. D.Đ.2 nije bio zadovoljan „što D.Đ.1 postoji“. Nisu se svađali, ali „nisu ni pričali“. Prije M.Đ.1 smrti su majka, D.Đ.1 i P.Đ.2 izašli iz te kuće. Majka je otišla jer se posvađala sa M.Đ.1, ali je dolazila i obilazila ga, a dolazili su i ona, D.Đ.1 i P.Đ.2. M.Đ.1 je govorio da će imovnu ostaviti D.Đ.1, jer su ga oni najviše služili, a da D.Đ.2 ne želi, jer nije zaslužio. P.Đ.1 nije spominjao, jer je sa njim prekinuo sve kontakte. P.Đ.1 nije dolazio, niti ga posjećivao.

Kada se „desila ta tuča“, majka se više nije htjela pomiriti sa D.Đ.2, a M.Đ.1 je poslije toga imao „neku komunikaciju sa njim“, ali je govorio da se D.Đ.2 boji. Misli da je D.Đ.2 znao da će D.Đ.1 ostaviti imovinu, a želio je ostaviti D.Đ.1, jer nije htio njima, „sa P.Đ.1 se i ne pozdravi kad dođe“. M.Đ.1 je pričao o svom razvodu i podjeli imovine, te da tu ima „ta soba“.

Svjedok M.Đ.2, majka tužioca, je u iskazu navela da je poslije smrti prvog muža bila sa M.Đ.1, a D.Đ.1 se rodio 2004.godine kada su prešli u kuću

kod M.Đ.1, a poslije i njena djeca J.Đ. i P.Đ.2. M.Đ.1 je priznao D.Đ.1, D.Đ.2 je živio u drugom dijelu iza kuće, a P.Đ.1 u gradu od kad se oženio.

Sukobi sa D.Đ.2 su počeli odmah, on nije „mogao da ih vidi očima“, a P.Đ.1 je bio dobar „sve dok nije čuo da će sve D.Đ.1 ostaviti“. D.Đ.2 je pošao da ubije tada M.Đ.1 nožem, a i njoj je prijetio, nije joj dao da priđe kući, a prijetio je i D.Đ.1. M.Đ.1 je imao tri kopče na glavi i poslije toga su bili u zavadi 10 godina. M.Đ.1 je rekao da će sve D.Đ.1 ostaviti, jer su mu najviše pomagali, a nije htio da da D.Đ.2 i P.Đ.1, jer ne dolaze i ne obilaze ga. Ona je o njemu brinula, a D.Đ.2 nije htio, stalno je govorio da nema para. Navela je da se M.Đ.1 bojava svojih starijih sinova, da mu je D.Đ.2 stalno prijetio. Ona je otišla odatle jer njen stariji sin nije mogao sam i prešla je jednu godinu prije M.Đ.1 smrti, a kada je M.Đ.1 umro, D.Đ.2 je istjerao D.Đ.1 i zabranio mu da dolazi. Navodi da je za M.Đ.1 liječenje dala 5.000,00KM, prodala njivu, a D.Đ.2 nije imao para. M.Đ.1 je zvao R.S. da napišu testament prije i zvao notara u bolnicu da sačine testament i kada je to sačinio onda joj je rekao da je imovinu ostavio D.Đ.1.

Svjedok Pajić Miodrag je u iskazu naveo da je kao notar sačinjavao testament, da je 22.07.2014.godine pristupio ostavilac sa zahtjevom da se sačini testament želeći da to bude njegova izjava volje, kojom bi raspolagao svojom imovinom. Upozoren je na odredbe prava o nasljeđu i nužni nasljedni dio, a pristupili su svjedoci R.S. i V.L. Zadatak notara je bio da utvrdi da li ima testamentarnu sposobnost i u slučaju da utvrdi da postoji bilo kakva sumnja upućuje na doktora P. i u zavisnosti od njegovog mišljenja nastavlja ili ne. U konkretnom je utvrdio da M.Đ.1 nije natjeran niti prisiljen i da je to njegova slobodna volja, da je sposoban za rasuđivanje, upoznat da testament može mijenjati, što kod njega nije tražio. Jedan primjerak testameta ostaje kod njega, a jedan daje testatoru. Prvo je došao M.Đ.1, a poslije su došli i svjedoci, pročitao mu je testament i stekao je utisak da je sve razumio.

Na upit tuženog odgovorio je da činjenicu da li je neko sposoban za rasuđivanje utvrđuje tokom razgovora, da postoje logični odgovori, da ne postoji zbunjenost, te ako se primijeti bilo šta od toga (zbunjenost, dezorijentacija i slično) onda upućuju na vještačenje.

Svjedok R.S. je u iskazu naveo da je poznavao M.Đ.1 dugi niz godina, da je bio svjedok kod notara, da ga je M.Đ.1 zamolio da ga odveze kod notara da sačini testament, da je želio da ostavi testameta, jer je bio lošeg zdravstvenog stanja zbog problema sa srcem i krvnim sudovima. Bio je prisutan kada je sačinjavao testament, ono što je želio, to je rekao notaru, notar je pročitao testament. Sve vrijeme je bio prisutan i misli da je M.Đ.1 rekao da je sa prvom ženom raščistio imovinu a da je ovu imovinu dao najmlađem sinu. Nisu razgovarali o tome zašto želi tako. Tada je bio zdrav, samo se teže kretao, ali je razumno govorio. (svjedok je potvrdio potpis na testamentu koji mu je predan).

Svjedok V.L. je u iskazu naveo da je oca parničnih stranaka poznavao dugo, a zadnjih godina, kako je obolio od šećera i više se družio sa njim. Bila

je priča da će sastavljati testament i on je bio svjedok. Izrazio je želju da sačini testament, ali se ne sjeća kome, šta i kako. Bili su prisutni svi, ali se ne sjeća kome šta daje, niti da li je govorio šta protiv nekog od sinova. Niko ga nije prisiljavao da sačini testament, bio je sasvim razuman, čiste svijesti sve vrijeme dok ga je poznavao, sve vrijeme su se normalno družili.

Svjedok M.Đ.3 je u iskazu naveo da je poznavao oca stranaka M.Đ.1, da on nije bio u dobrim odnosima sa D.Đ.2 dugo vremena, a čuo je da ga je D.Đ.2 tukao i da je D.Đ.1 ostavio sve. Naveo je da je M.Đ.1 sa D.Đ.1 majkom počeo da živi kada joj je muž umro i ona je bila „malo tu, a malo u svojoj kući“, a D.Đ.2 je živio u svojoj kući iza. Čuo je da je bilo fizičkih sukoba između D.Đ.2 i M.Đ.1, kad je radio kupatilo M.Đ.1 mu je rekao da je D.Đ.1 ostavio sve, bio je zdravog razuma.

Svjedok D.N., majka tuženih, je u iskazu navela da je bila u braku sa M.Đ.1 26 godina do 1996.godine i da je 1996.godine dobila dio kuće. M.Đ.1 je bio konfliktna osoba, tukao ih je, kada su se razveli nije volio djecu, poslije razvoda braka sa njim nije kontaktirala.

Svjedok S.I., specijalista urgentne medicine i ljekar je u iskazu naveo da je D.Đ.2 i M.Đ.1 poznavao kao pacijente, odnosno da je bio M.Đ.1 porodični ljekar i da je M.Đ.1 rijetko dolazio. Bio je u teškom zdravstvenom stanju, srčani bolesnik i dijabetičar i zadnji put je upućen na bolničko liječenje. Kod srčanih bolesti srce popušta, dolazi do nakupljanja tečnosti jer srčani mišić nemože da pumpa i zadnji put kada je M.Đ.1 dolazio, kada je upućen u bolnicu brzo je izašao i misli da je ubrzo poslije toga i umro.

Svjedok S.V., komšija parničnih stranaka je naveo da mu je poznato da je M.Đ.1 maltretirao sve njih i D.Đ.2 i P.Đ.1 i da ih je istjerivao iz kuće, da se D.Đ.3 razvela od njega, a poslije razvoda je nastavio da se druži sa D.Đ.2. Kada je D.Đ.2 istukao M.Đ.1, prvo je M.Đ.1 napao D.Đ.2 i on se branio, to je čuo od D.Đ.2. Nije upoznat da je M.Đ.1 istjerivao M.Đ.2 i mldb. sina. D.Đ.2 je živio u posebnoj sobici, a M.Đ.1 ga je i odatle istjerivao.

Svjedok R.Đ., srodnik parničnih stranaka, je u iskazu naveo da je M.Đ.1 odnos prema djeci „bio strašan“ dok su bili mali, da je i on pokušavao da sa njim razgovara, ali da nije dao i da je napadao i suprugu i djecu, a čuo je da je dolazila Policija više puta. Kontaktirao je posljednjih dana sa M.Đ.1, zna da je unazad dvije godine koristio lijekove, ali ne i koje. M.Đ.1 je bio prema svima dobar, osim prema svojoj djeci. Ne zna da D.Đ.2 i M.Đ.1 nisu pričali zadnjih godina. M.Đ.1 se nikada nije razumno ponašao, uvijek je bio izgubljen, „dok se tako ponašao prema svojoj djeci“.

Svjedok V.Đ., supruga tuženog D.Đ.2, je u iskazu navela da je 2001.godine došla u kuću i tada je bila u dobrim odnosima sa M.Đ.1, a 2006.godine se posvađala sa suprugom i M.Đ.1 je došao kod njih, otvorio vrata i

krenuto prema D.Đ.2, a D.Đ.2 ga je odgurnuo uzeo stolic i udario ga. M.Đ.1 se prema D.Đ.2 nikada nije ponašao kao prema sinu. Poslije tog događaja nisu pričali neko vrijeme, odnosno „komunicirali su, ali nisu bili bliski“. M.Đ.1 je zvao D.Đ.2 ako treba šta pomoći. M.Đ.1 je bio bolestan, imao je šećer i operaciju srca 2014.godine. Kada se M.Đ.1 operisao, M.Đ.2 je dolazila kod njega, a živjela je u svojoj kući, na kraju je M.Đ.1 bio smješten u dom 17 dana 2018.godine. Pred smrt su se tuženi D.Đ.2 i ona brinuli o njemu, a M.Đ.2 je povremeno dolazila, sa P.Đ.1 uopšte nije komunicirao.

Svjedok P.Đ.2, tužiočev polubrat, a rođak tuženih, je u iskazu naveo da je živio u zajednici sa sestrom, majkom, bratom D.Đ.1 i očuhom M.Đ.1, da je M.Đ.1 imao nekretnine koje je „htio da ostavi D.Đ.1“, da je D.Đ.2 bio protiv toga, jer “nije podnosio M.Đ.1 i D.Đ.1“. D.Đ.2 i P.Đ.1 nisu obilazili oca, bilo je i sukoba između D.Đ.2 i M.Đ.1, jednom je bacio stolicu i razbio glavu M.Đ.1, dolazila je Policija, vođen je i krivični postupak. Poznato mu je da je M.Đ.1 zaključio ugovor, da je došao po R.S. da ga vozi kod notara i „to su znali svi u kući“, a D.Đ.2 i P.Đ.1 to nisu znali. Oni to nisu htjeli, protivili su se. Oni su se protivili vanbračnoj zajednici M.Đ.2 i M.Đ.1, naročito D.Đ.2. Nakon M.Đ.1 smrti D.Đ.2 je rekao da je to sve njegovo. M.Đ.1 je živio u zajednici sa njim, njegovom majkom, sestrom i bratom u svojoj kući, a D.Đ.2 je živio u dograđenom prostoru, nije obilazio M.Đ.1. Čuo je da su se i svađali. Naveo je da je tri godine prije M.Đ.1 smrti prešao u svoju kuću, kao i majka i sestra, a dolazili su redovno obilazili su ga i kupovali što treba, majka majka, je kuvala i spremala M.Đ.1, a posjećivala ga je kad je bio u domu. Naveo je da je D.Đ.2 oca smjestio u dom, iako to M.Đ.1 nije htio, a snosio je troškove sahrane. Naveo je i to da je D.Đ.2 dogradio uz kuću dio za šta su mu pomogli ljudi iz sela.

Prihvaćeni su iskazi tuženih i svjedoka Pajić Midoraga, S.I., S.V., R.Đ., V.Đ., te R.S., V.L. i D.N., jer su u odlučnim činjenicama saglasni, da je između prednika parničnik stranaka i tuženih postojala obostrana netrpeljivost, da je i prednik M.Đ.1 vrijeđao i verbalno napadao tužene i istjerivao ih iz kuće, te da tuženi nisu mogli znati za pismeni testament kada je sačinjen, dok iskazi tužioca i svjedoka M.Đ.2, P.Đ.2 i J.Đ. u dijelu da su tuženi znali za testament i da je isključiva krivica tuženih što ih otac nije prihvatao, nisu prihvaćeni, jer su u tom dijelu u suprotnosti sa prihvaćenim iskazima tuženih i drugih svjedoka.

Iskazi svjedoka S.P. i J.P. sud posebno ne navodi s obzirom na to da ovim svjedocima odlučne činjenice nisu poznate, pa su sa tog razloga ocijenjeni irelevantnim.

Iz pismenog testamenta od 22.07.2014.godine utvrđeno je da je pred notarom Pajić Miodragom pristupio M.Đ.1 zavještalc sa zahtjevom da mu se sačini notarski obrađen testament pred svjedocima, da je notar utvrdio da je zavještalc pismen i da zna čitati, te da ga je upozorio na posljedice raspolaganja i na odredbe Zakona koje ga ograničavaju u raspolaganju nužnim nasljednim dijelom, pa nakon što je utvrdio da je sposoban za rasuđivanje,

prema kazivanju zavještaoca je sačinio pismeni testament pred svjedocima kojim je M.Đ.1 sin L., pravo vlasništva sa 1/1 na svojim nekretninama upisanim u Popisnom listu broj 92 KO P. i to parcele 343 „okućnica“ njiva 5 klase, površine 168m² i parcelu 1054 „podkućnica“ dvorište površine 500m², „podkućnica“ njiva 5 klase površine 410 m², „podkućnica“ stambena zgrada 1 površine 78m² i pravo vlasništva sa 1/1 izgrađenim na k.č. 1054 broj poduloška 1 PL za zgrade i posebne dijelove zgrada broj 92 strana 1 KO P., što se u naravi odnosi na stambenu zgradu površine 78m² u slučaju svoje smrti ostavlja svom mlđb. sinu D.Đ.1.

Testament je sačinjen od strane notara pajić Miodraga koji je potvrdio da je M.Đ.1 u prisustvu dva svjedoka R.S. i V.L. izjavio da navedeni tekst predstavlja njegovu posljednju volju i oporuku što je svojeručno potpisao svojim imenom i što potvrđuju potpisani, koji su u isto vrijeme prisutni svjedoci u potpisu i notar .

Iz rješenja broj 96 0 O 120673 19 O(UPP-11/2019) od 11.03.2019.godine utvrđeno je da zaostavština iza M.Đ.1 rođenog ... godine a umrlog 31.12.2018.godine čine nekretnine upisane u Popisnom listu broj 92 KO P. i to parcele 343 „okućnica“ njiva 5 klase, površine 168m² i parcelu 1054 „podkućnica“ dvorište površine 500m², „podkućnica“ njiva 5 klase površine 410 m², „podkućnica“ stambena zgrada 1 površine 78m² i pravo vlasništva sa 1/1 izgrađenim na k.č. 1054 broj poduloška 1 PL za zgrade i posebne dijelove zgrada broj 92 strana 1 KO P., što se u naravi odnosi na stambenu zgradu površine 78m², a za zakonskog nasljednika proglašen sin ostavioca D.Đ.2 sa 1/1, a u obrazloženju utvrđeno da su iza ostavioca ostali sinovi D.Đ.2 i P.Đ.1 i da se P.Đ.1 prihvatio svog nasljednog dijela i ustupio bratu D.Đ.2 koji se prihvatio svog nasljednog dijela i ustupljenog dijela od brata.

Iz Smrtovnice broj 12-000002-8/2019 od 11.01.2019.godine utvrđeno je da su kao djeca umrlog M.Đ.1 prijavljeni D.Đ.2 i P.Đ.1, sinovi M.Đ.1. Osim sinova P.Đ.1 i D.Đ.2, kao nasljednik je prijavljena i D.Đ.3.

Sudskom nagodbom Osnovnog suda u Brčko broj P-39/96-I od 09.10.1996.godine, po tužbi D.Đ.3 protiv Tuženog M.Đ.1, utvrđeno je da je M.Đ.1 saglasan i priznaje D.Đ.3 udio od ¼ dijela u sticanju bračne tekovine na porodičnoj stabenoj zgradi koja se nalazi na parceli označenoj kao k.č. 346 broj 8 oranica „Podkućnica“ površine 1180m² upisano u ZK 298 KO P., koja parcela po novom katastarskom premjeru odgovara nekretnini označenoj kao k.č. broj 754 njiva 5. klase „podkućnica“ 1018m² upisana u PL broj 426 KO P. na imenu tuženog (predmet sudskog poravnanja su i pokretne stvari koje nisu predmet ove tužbe, pa ih sud i ne navodi).

Iz Izvoda iz matične knjige rođenih broj 2-000002-13172/2019 od 10.04.2019.godine utvrđeno je da je D.Đ.1 rođen ...2004.godine u B. od oca M.Đ.1 i majke M.Đ.2 rođene I.

Vještačenjem po vještaku geodetske struke utvrđeno je da su predmet spora nekretnine označene kao KP broj 343 i 1054 koje su upisane u ZK ul. broj 486 KO P. u Popisnom A listu i to KP broj 343 zv. 2 „podkućnica“ njiva 5.

klase površine 168m² i KP broj 1054 podkužnica „Dvorište „ površine 500m², njiva 5. klase površine 410m² i prizemna stambena zgrada površine 78m², a u B listu upisan D.Đ.2 sa dijelom od 1/1 na osnovu rješenja o nasljeđivanju iza M.Đ.1.

Predmetne parcele su bile upisane u ZK ul. broj 298 KO P. vlasništvo M.Đ.1 sa dijelom 1/1 na k.č.broj 346/8 oranica „podkućnica“ površine 1180m², odnosno u katastru nekretnina je u PL broj 426 KO P. bila upisana parcela označena kao 754 posjednika M.Đ.1 od 1982.godine, a koje su podijeljene spiskom promjena broj 44/82 na 753 i 754 i tako što je KP broj 753 ostala upisana kao posjed M.Đ.1, a KP broj 754 ispisana u novi PL broj 426 u kome je kao posjednik upisan M.Đ.1 (L.). Nekretnine koje su upisane u zvaničnoj evidenciji o vlasništvu i podaci o parcelama iste nekretnine koje su obuhvaćene testamentom broj OPU-1438/14 sačinjenog kod notara Pajić Miodrga.

Sudsko poravnanje broj P-39/96-I od 09.10.1996.godine nije bilo provedeno kroz zvanične evidencije u knjigama ni u katastru zemljišta niti u zemljišnoj knjizi koje su bile na snazi kada je sudsko poravnanje zaključeno, te je Vijeće za izlaganje donijelo rješenje 25.08.2008.godine i utvrdilo vlasništvo u korist M.Đ.1, sa dijelom 1/1, a analizom arhivske dokumentacije utvrđeno da na imenu M.Đ.1 nema drugih nekretnina osim nekretnina koje su predmet ovog spora.

Nekretnine iz sudskog poravnanja i testamenta su iste nekretnine koje su bile upisane u ZK ul. Broj 298, a koje su i predmet spora.

Iz nalaza vještaka građevinske struke Novaković Gorana od 16.03.2021.godine i iskaza sa ročišta od 16.07.2021.godine, čiji zadatak je bio da utvrdi vrijednost nekretnina koje su predmet tužbe, utvrđeno je da je stambena zgrada na parceli 1054 vrijednosti 27.370,00KM (nakon što se uzme u obzir lokacija, karakteristike i potražnja), a zemljište k.č. 1054 i 543 vrijednost 10.720,00KM odnosno ukupno 38.090,00KM.

Vještak Grubač Oleg je u svom pismenom nalazu i mišljenju, kao i iskazu sa ročišta od 16.07.2021.godine, odgovarajući na zadatak da se izjasni na okolnost sposobnosti pravnog prednika parničnih stranaka za rasuđivanje u vrijeme sačinjavanja testameta, te mogućnosti zaključenja pravnih poslova, cijeneći materijalnu dokumentaciju spisa, nabrojenu medicinsku dokumentaciju i izjave svjedoka na okolnosti zdravstvenog stanja M.Đ.1, naveo da nije moguće utvrditi stanja koja bi izazivala sumnju u duševno zdravlje i sposobnost za sačinjavanje testamenta M.Đ.1 u trenutku sačinjavanja samog testamenta, pa prema tome smatra da je njegova sposobnost rasuđivanja u tom trenutku bila očuvana i da je mogao da zaključi navedeni pravni posao.

Sud posebno ne navodi medicinsku dokumentaciju iz spisa, s obzirom na to da je ista obuhvaćena i cijenjena zajedno sa nalazom vještaka medicinske struke.

Nalaze vještaka sud je u potpunosti prihvatio kao stručne i objektivne, a istim nije prigovorila nijedna stranka.

Iz pravosnažne presude ovog suda broj 096-0-K-06-000227 od 10.10.2006.godine utvrđeno je da je D.Đ.2 sin M.Đ.1 oglašen krivim što je 24.05.2006.godine u B., P. u dvorištu porodične kuće, u pijanom stanju počeo da viče na suprugu V.Đ., pa kada je oštećeni, njegov otac M.Đ.1 pokušao da ga smiri udario ga više puta pesnicom po glavi, oborio ga na zemlju, te ga nastavio udarati po tijelu plastičnom stolicom, nanijevši mu lake tjelesne povrede u vidu rasjekotine kože na glavi, pa mu je za počinjeno krivično djelo „nasilje u porodici“ iz člana 218stav 1 KZ Brčko distrikt BiH izdat kazneni nalog kojim mu se izriče uslovna osuda, tako što se utvrđuje kazna zatvora u trajanju od 30 dana koja se neće izvršiti ako optuženi u roku od jedne godine ne učini novo krivično djelo.

Zapisnik o prikupljanju izjave M.Đ.1 02-230-481/06 od 25.05.2006.godine, date u predkrivičnom postupku u Policiji Brčko distrikta BiH, sud je cijenio, ali je nije prihvatio, jer nalazi da je irelevantna za odluku suda u ovoj pravnoj stvari, jer je D.Đ.2 osuđen pravosnažnom sudskom presudom zbog krivičnog djela nasilje u porodici (o čemu je davao izjavu).

Sud je cijenio i drugu materijalnu dokumentaciju, koju nije posebno navodio, jer nalazi da je nepotrebno, jer je obuhvaćena vještačenjima, a preostala nije relevantna.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja, ocjene dokaza u smislu člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH (sl.gl. BdBiH br.28/2018, u nastavku ZPP), sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Tokom postupka je utvrđeno da je tužilac sin M.Đ.1, koji je i otac tuženih, a da su tuženi djeca M.Đ.1 iz braka M.Đ.1 sa D.Đ.3,

da je proveden ostavinski postupak iza M.Đ.1 broj O-120673 /19 i donešeno rješenje o nasljeđivanju broj UPP -11/2019 kojim je cjelokupna imovina iza M.Đ.1 uručena ovdje tuženom D.Đ.2,

da je M.Đ.1 sačinio pismeni testament pred svjedocima 22.07.2017.godine kojim je svu svoju imovinu koju čine pravo vlasništva na nekretninama upisanim u Popisnom listu broj 92 KO P. i to parcele 343 „okućnica“ njiva 5 klase, površine 168m² i parcelu 1054 „podkućnica“ dvorište površine 500m², „podkućnica“ njiva 5 klase površine 410 m², „podkućnica“ stambena zgrada 1 površine 78m² i pravo vlasništva sa 1/1 izgrađenim na k.č. 1054 broj poduloška 1 PL za zgrade i posebne dijelove zgrada broj 92 strana 1 KO P., što se u naravi odnosi na stambenu zgradu površine 78m², u slučaju svoje smrti ostavio sinu D.Đ.1 (tužiocu),

da je Osnovni sud u Brčkom u predmetu pod brojem P-39/96-I, koji se vodio po tužbi D.Đ.3 protiv M.Đ.1 radi podjele bračne tekovine, zaključio sudsko poravnanje 09.10.1996.godine kojim je priznato pravo vlasništva D.Đ.3 na ¼ nekretnina koje su predmet i ovog parničnog postupka (vještačenjem po vještaku geodetske struke utvrđeno je da je riječ o nekretninama koje su bile i predmet sudskog poravnanja i predmet testamentarnog raspolaganja).

Tužilac tvrdi da je jedini i isključivi vlasnik nekretnina koje su predmet tužbe, a da je rješenje o nasljeđivanju kojim su tuženi oglašeni nasljednicima iza M.Đ.1 na istim nekretninama, sa tog razloga ništavo, iako su znali da je M.Đ.1 imao još jednog sina, tužioca, da to nisu naveli u Smrtovnici, te da su osim toga tuženi znali da je M.Đ.1 sačinio pismeni testament pred svjedocima kojim je sve nekretnine ostavio njemu kao sinu.

Tuženi osporavaju tužbeni zahtjev prije svega ističući da je tužbeni zahtjev u stavu 1 nedozvoljen i da ga treba odbaciti, a da je u stavu 2 neosnovan, jer je pismeni testament pred svjedocima ništav prije svega što ostavilac nije bio za rasuđivanje, a pored toga da je raspolagao nepokretnostima koje su u vlasništvu majke tuženih.

Tužilac tužbom tvrdi da je stekao pravo vlasništva na tim nekretninama po osnovu testamenta iza M.Đ.1, pa da je rješenje o nasljeđivanju kojim su tuženi oglašeni nasljednicima iz M.Đ.1, sa tog razloga ništavo, dok tuženi sa druge strane tvrde da je testament ništav, jer otac nije mogao raspolagati predmetnom imovinom jer zbog bolesti nije shvatao svoje postupke, te iz razloga što je raspolagao i dijelom imovine koja je pravosnažnom i izvršnom sudskom odlukom pripala njihovoj majci. Eventualnim zahtjevom traže da se utvrdi da je testamentom povrijeđen njihov nužni nasljedni do.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu u stavu 1 sud nalazi da je ovako opredijeljen tužbeni zahtjev neosnovan, jer je odredbom člana 103 Zakona o obligacionim odnosima propisano koji su razlozi za ništavost pravnog posla, međutim rješenje o nasljeđivanju nije pravni posao, već odluka koju donosi ovlašćeni organ, u konkretnom predmetu notar, kao povjerenik suda, i da tokom postupka nije dokazano da je postupak proveden suprotno odredbama Zakona o nasljeđivanju niti je protivan prinudnim pravnim propisima, pa je tužbeni zahtjev kao neosnovan i odbijen (jer sama činjenica da tuženi nisu prijavili tužioca kao nasljednika, ne čini rješenje ništavim, a osim toga tuženi tvrde da nisu ni znali da je tužilac „priznati sin“ njihovog prednika).

Protivtužbenim zahtjevom tuženi predlažu da sud utvrdi da je testament pred svjedocima ništav, a eventualno da se utvrdi da je istim testamentom povrijeđen njihov nužni nasljedni dio na predmetnoj imovini.

Tužilac ističe prigovor zastarjelosti prava pobijanja testamenta, te ističu da je D.Đ.2 nedostojan za nasljeđivanje, jer je za krivično djelo „nasilje u porodici“ koje je počinio nad ostaviocem, oglašen krivim i osuđen po Zakonu.

Prije svega sud nalazi da protivtužbeni zahtjev kojim je se pobija testament, nije zastario, jer je odredbom člana 68 Zakona o nasljeđivanju Bd BiH, propisano je da se poništenje testamenta može tražiti u roku od jedne godine od kada se doznalo za postojanje uzroka ništavosti, a najdalje za deset

gdina od proglašenja testameta. Rok od jedne godine ne može početi da teče prije proglašenja testameta.

Budući da u konkretnom pobijani testament nije proglašen to rok zastarijevanja nije ni počeo da teče, prigovor zastarijevanja je neosnovan.

Odlučujući o tužbenom zahtjevu u stavu 2, a kojim je traženo da se utvrdi da je tužilac jedini i isključivi vlasnik na spornim nekretninama i da je to pravo stekao testamentom, ovaj sud nalazi da prije odlučivanja o ovom dijelu tužbenog zahtjeva prvenstveno treba odlučiti o protivtužbenom zahtjevu, odnosno da odluka o tužbenom zahtjevu u stavu 2 zavisi od odluke o protivtužbenom zahtjevu koji je opredijeljen kao osnovni protivtužbeni zahtjev, odnosno odlučiti o tome da li je testament ništav ili ne.

S toga je sud prvenstveno odlučio o protivtužbenom zahtjevu tuženih kojim je traženo utvrđenje ništavosti pismenog testameta pred svjedocima br. OPU-1438/14.

U postupku je utvrđeno da je ostavilac M.Đ.1 sačinio pismeni testament pred svjedocima, kojim je svu svoju imovinu, koja se u momentu sačinjavanja testameta nalazila na njegovom imenu, ostavio ovdje tužiocu kao sinu.

Pismeni testament pred svjedocima, prema odredbi člana 67 Zakona o nasljeđivanju SR BiH (sl. gl. SRBiH 7/80), koji je važio u vrijeme sačinjavanja pismenog testameta, je punovažan ako testator koji zna da čita i piše sačini testament na taj način što će ispravu koju mu je neko drugi sastavio svojeručno potpisati izjavljujući pred njima da je to njegov testament.

Izjava testatora (zavještaoca) da je sačinjeno pismeno pročitao, da je to njegova posljednja volja i potpisivanje moraju predstavljati jednu pravnu radnju, a izjava testatora da je pisana isprava njegova posljednja volja mora biti izričita i jasna. Prema stavovima sudske prakse potpisivanje testameta i izjav a testatora kojom se potvrđuje da je isprava koju potpisuje, njegov testament vremenski i prostorno moraju biti povezani i završeni u prisustvu dva svjedoka.

Iz testameta sastavljenog 22.07.2014.godine utvrđeno je da je sačinjen u pismenoj formi da ga je zavještalc svojeručno potpisao, da je pred svjedocima i notarom izjavio da je pismeno njegov testament i da je upoznat sa njegovom sadržinom, a što su svjedoci i notar potvrdili svojim potpisom i ovjerom na kraju testameta.

Tuženi nisu dokazali da je ostavilac prilikom sačinjavanja testameta bio nesposoban za rasuđivanje, niti da je natjeran prijetnjom ili prinudom, jer to ne proizilazi niti iz jednog provedenog dokaza(svjedoci Pajić Miodrag, V.L. i R.S. su saglasno potvrdili da je testator jasno izrazio svoju volju, da je znao šta hoće , a vještak zaključio da nije moguće utvrditi stanja koja bi izazivala sumnju u duševno zdravlje i sposobnost za sačinjavanje testameta M.Đ.1 u trenutku sačinjavanja samog testameta, pa prema tome smatra da je njegova sposobnost rasuđivanja u tom trenutku bila očuvana i da je mogao da zaključi navedeni pravni posao).

Međutim sud cijeni da su tačne tvrdnje tuženih da je testator raspolagao i imovinom koja nije bila njegovo vlasništvo u momentu sačinjavanja testamenta, jer je u postupku nedvosmisleno utvrđeno da je testator raspolagao i imovinom koja je podijeljena između njega i njegove supruge (sudskim poravnanjem br. P-39/96-I od 09.10.1996.godine), pa je i po ocjeni suda takav testament, u dijelu kojim je raspolagao imovinom D.Đ.3, ništav.

Naime, odredbom člana 103 Zakona o obligacionim odnosima (u daljem tekstu ZOO) propisano je da je ništav ugovor onaj ugovor koji je protivan javnom poretku, dobrim običajima i prinudnim propisima.

Iz materijalnih dokaza neusmijivo je utvrđeno da je prednik parničnih stranaka M.Đ.1 pobijanim testamentom raspolagao imovinom koja je utvrđena kao zajednička imovina njega i njegove supruge D.Đ.3, te iako su u Popisnom listu broj 92 KO P. i broj poduloška 1 PL za zgrade i posebne dijelove zgrada broj 92 strana 1 KO P., u momentu sačinjavanja testamenta, nekretnine bile upisane na ime M.Đ.1 sa 1/1, iz sudskog poravnanja br. 39/96-I je nesumnjivo utvrđeno da su ove nekretnine utvrđene kao zajednička imovina M.Đ.1 i D.Đ.3, kojoj je priznato pravo vlasništva na $\frac{1}{4}$ predmetnih nekretnina, a da je istim parcelama prednik parničnih stranaka M.Đ.1 raspolagao pobijanim testamentom kao da je isključivi vlasnik, a što nije mogao. (*i stav Apelacionog suda Brčko distrikta BiH izražen u rješenju broj 96 0 P 053482 15 Gž od 30.11.2015.godine*)

Kako je sudsko poravnanje br. 39/96-I, pravosnažno i izvršno danom zaključenja, a kojim je raspravljeno i utvrđeno koja imovina predstavlja bračnu tekovinu prednika stranaka M.Đ.1 i D.Đ.3, a da je otac parničnih stranaka pobijani testament sačinio 22.07.2014.godine, izvodi se nesumnjiv zaključak da je testator prilikom sačinjavanja pobijanog testamenta znao da su predmet testamentarnog raspolaganja nekretnine koje su gore pomenutim sudskim poravnanjem utvrđene kao zajednička imovina njega i njegove supruge D.Đ.3, odnosno da je nesumnjivo znao da nije jedini vlasnik nekretnina koje poslije svoje smrti ostavlja tužiocu, te da s toga u momentu zaključenja osporavanog testamenta nije bio savjestan, jer je znao da je 1996.godine zaključio sudsku nagodbu kojom je priznao pravo vlasništva na $\frac{1}{4}$ predmetnih nekretnina D.Đ.3, pa to što sudska nagodba nije provedena u zemljišno-knjižnim evidencijama ne čini udio D.Đ.3 nepostojećim, jer u slučaju kada postoji sudska odluka upis u zemljišnim knjigama je deklaratornog karaktera jer je D.Đ.3 stekla pravo vlasništva na predmetnim nekretninama sudskom odlukom i u skladu sa odredbama člana 20 Zakona o svojinsko pravnim odnosima SFRJ (Sl. SFRJ broj 6/80) koji je važio u vrijeme zaključenja sudskog poravnanja) pa je sud, primjenom odredbi člana 103 ZOO, u vezi sa članom 20 Zakona o svojinsko pravnim odnosima SFRJ i čl.205 Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima Brčko distrikta BiH, zaključio da je s toga testament sačinjen pred svjedocima, u dijelu kojim je raspolagano $\frac{1}{4}$ nekretnina D.Đ.3, ništav.

Budući da je sud samo djelimično utvrdio ništavost testamenta i to u dijelu u kojem je ostavilac raspolagao imovinom svoje bivše supruge, te protivtužbeni zahtjev tuženih u preostalom dijelu odbio, sud nalazi da su

ispunjeni uslovi da se u preostalom dijelu sa kojim je odbio protivtužbeni zahtjev odluči i o eventualnom protivtužbenom zahtjevom kojim se traži utvrđenje da je pobijanim testamentom povrijeđen nužni nasljedni dio tuženih (na preostalim $\frac{3}{4}$ sa kojim je ostavilac mogao raspolagati).

Da bi sud utvrdio da je povrijeđen nužni nasljedni dio potrebno je utvrditi da je ostavilac pravnim poslom raspolagao svojom cjelokupnom imovinom i da je takvim raspolaganjem povrijeđen raspoloživi dio, pa, kada utvrdi da je povrijeđen nužni dio, raspolaganja testamentom će se smanjiti.

Tužilac nije osporio da je zavještalac - otac parničnih stranaka testamentom raspolagao cjelokupnom svojom imovinom, čime je, po ocjeni suda, povrijeđen nužni nasljedni dio, jer niti je tvrdio, a niti dokazivao da je iza ostavioca ostala druga imovina koja je podobna za nasljeđivanje, odnosno iz koje bi se mogao namiriti nužni nasljedni dio tuženih.

Odlučujući o stavu 2 protivtužbenog zahtjeva sud je pošao od odredbe 33 Zakona o nasljeđivanju Bd BiH (sl.gl. BdBiH br.39/2017), kojim je u stavu 2 propisano da nužni dio nasljednika i to djece umrlog, i njegovih usvojenika kao i bračnog druga iznosi $\frac{1}{2}$, te člana 42 istog Zakona kojim je u stavu 2 propisano da je nužni dio povrijeđen kada ukupna vrijednost poklona premašuje raspoloživi dio, a kada je povrijeđen nužni dio, raspolaganja pravnim poslovima za slučaj smrti (testament, ugovor o nasljeđivanju) će se smanjiti, a pokloni vratiti, ukoliko je potrebno da se namiri nužni dio.

Zakonski nasljednici prvog nasljednog reda su potomci umrlog, njegova djeca i njegov bračni drug koji nasljeđuju na jednake dijelove.

Nužni nasljedni dio iznosi $\frac{1}{2}$ zakonskog nasljednog dijela.

Tuženi su zakonski nasljednici M.Đ.1, a M.Đ.1 je raspolagao cjelokupnom svojom imovinom, jer je tokom postupka utvrđeno da nakon njegove smrti, osim imovine kojom je raspolagao testamentom, nije imao drugu imovinu.

Kako je prethodno utvrđeno, imovina kojom je M.Đ.1 mogao raspolagati iznosi $\frac{3}{4}$ dijela imovine (upisane u Popisnom listu broj 92 KO P. i to parcele 343 „okućnica“ njiva 5 klase, površine 168m² i parcelu 1054 „podkućnica“ dvorište površine 500m², „podkućnica“ njiva 5 klase površine 410 m², „podkućnica“ stambena zgrada 1 površine 78m² i izgrađenim na k.č. 1054 broj poduloška 1 PL za zgrade i posebne dijelove zgrada broj 92 strana 1 KO P.), zakonski nasljedni dio zakonskih nasljednika tužioca i tuženih iznosi $\frac{1}{3}$ od $\frac{3}{4}$ sa kojim je ostavilac mogao raspolagati, a budući da nužni nasljedni dio iznosi $\frac{1}{2}$ zakonskog nasljednog dijela, to je sud našao da je testamentom povrijeđen nužni nasljedni dio tuženih u dijelu od po $\frac{1}{8}$, koliko iznosi $\frac{1}{2}$ od zakonskog nasljednog dijela predmetne imovine.

Nakon što je odlučeno o valjanosti sačinjenog testamenta i utvrđeno da je istim povrijeđen nužni nasljedni dio tuženih, to je sud na kraju odlučio i o tužbenom zahtjevu tužioca, opredijeljenom u stavu 2 podnesakom od 02.03.2021.godine (da li je testamentom stekao isključivo vlasništvo na predmetnim nekretninama), nalazeći dakle da je testament u dijelu kojim je

raspolagano $\frac{1}{4}$ sa kojom ostavilac nije mogao raspolagati ništav, te da je tim raspolaganjem, u preostalom dijelu, povrijeđen nužni nasljedni dio tuženih, odlučeno je kao u izreci, te našao da tužiocu po osnovu testamenta pripada pravo na $\frac{1}{2}$ ostaviočeve imovine.

Tužilac nijednim dokazom nije dokazao da je tuženom D.Đ.2 ostavilac za života poklonio neku imovinu, jer je sva imovina, koja je predmet tužbe do smrti prednika stranaka M.Đ.1, bila upisana na njegovom imenu.

Na kraju, tužilac tvrdi da je D.Đ.2 nedostojan da naslijedi imovinu iza svog oca, jer je prema njemu počinio krivično djelo nasilje u porodici, a što je utvrđeno i iz presude ovog suda broj broj 096-0-K-06-000227 od 10.10.2006.godine.

Odredbama člana 163 Zakona o nasljeđivanju Bd BiH, koji je važio u vrijeme smrti ostavioca, propisani su razlozi nedostojnosti za nasljeđivanje.

Tokom postupka je nesumnjivo utvrđeno, iz iskaza svih saslušanih svjedoka, da je između M.Đ.1 i njegovih sinova, ovdje tuženih, postojalo neslaganje, a svjedoka S.V. i R.Đ., kojima je sud, kao nepristrasnim, poklonio punu vjeru, da je otac prema njima bio, na izvjestan način, i nasilan (kako navodi svjedok S.V. da je M.Đ.1 maltretirao sve njih i D.Đ.2 i P.Đ.1 i da ih je istjerivao iz kuće, odnosno svjedok R.Đ., da je M.Đ.1 odnos prema djeci „bio strašan“, da je napadao i suprugu i djecu a čuo je da je dolazila Policija više puta, da je M.Đ.1 bio prema svima dobar, osim prema svojoj djeci), pa je zaključak ovog suda da, bez obzira na krivičnu presudu, ne može nedostojan za nasljeđivanje biti nasljednik prema kojem se i ostavilac moralno ogriješio (što je nesumnjivo utvrđeno), a osim toga je i ostavilac morao, ako je imao namjeru isključiti nasljednika zbog nedostojnosti, to izričito i navesti da određenog nasljednika isključuje iz nasljeđa, ili tražiti da se odlukom suda ta nedostojnost utvrdi, a što on, nesumnjivo, nije učinio.

Radi svega naprijed navedenog, odlučeno je kao u izreci presude.

Odluka suda o troškovima postupka zasniva se na članu 120 stav 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta BiH, s obzirom na to da je uspjeh stranaka jednak, jer su i tužilac i tuženi sa svojim zahtjevima uspjeli u dijelu od po $\frac{1}{2}$.

PРАВNA POUKA:

Protiv ove presude može se izjaviti žalba u roku od 30 dana od dana prijema iste Apelacionom sudu Brčko distrikta BiH, a putem ovog suda.

SUDIJA

Aleksandra Obradović